

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเจริญ ภัคดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๑) และมาตรา ๒๖๘ เพราะเหตุผู้ถูกร้องได้มีหนังสือถึง นายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอแนวทางการดำเนินการกับปัญหาระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ในส่วนของ ข้อความที่ว่า “โดยการเร่งการพิจารณาคดีต่าง ๆ ของพันตำรวจโท ทักษิณฯ ที่ยังคงค้างอยู่” หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ (๑) บัญญัติห้าม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีให้ใช้สถานะหรือตำแหน่งของตนเข้าไปก้าวกายหรือแทรกแซง การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ ของตนเองหรือผู้อื่น หรือเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้หลักประกันแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายราชการประจำสามารถทำหน้าที่ประจำ ของตนไปได้อย่างเป็นกลางทางการเมือง ไม่ต้องหวั่นเกรงว่าจะถูกแทรกแซงหรือก้าวกายจากฝ่ายการเมือง

หลักการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ (๑) นี้ มาตรา ๒๖๘ บัญญัติให้นำไปใช้บังคับแก่ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วย เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการ ตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ เหตุที่มาตรา ๒๖๘ มีข้อยกเว้นให้แก่ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเช่นนี้ เนื่องมาจากผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมีหน้าที่ ตามกฎหมายที่จะต้องกำหนดนโยบาย และทิศทางในการบริหารประเทศให้เกิดผลดีที่สุดต่อประเทศชาติ และประชาชน จึงจำเป็นต้องยกเว้นให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้ปฏิบัติหน้าที่ในระบบราชการได้

โดยไม่ถือว่าเป็นการก้าวท้าว หรือแทรกแซงการทำหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานในสังกัดแต่อย่างใด

การที่ผู้ถูกร้องในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศทำหนังสือที่มีข้อความตามคำร้องเสนอต่อนายกรัฐมนตรีนั้น เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศที่จะต้องเสนอแนะแนวทางการกำหนดนโยบายต่างประเทศต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาใช้เป็นแนวทางดำเนินการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อันเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ผู้ถูกร้องจะต้องปฏิบัติตามที่มาตรา ๒๖๘ บัญญัติยกเว้นไว้ให้กระทำได้ ประกอบกับเนื้อหาและข้อความตามหนังสือของผู้ถูกร้องทั้งสองฉบับนั้น ก็มีได้มีลักษณะเป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด ทั้งนี้ได้มีคำมูลให้เห็นว่าจะเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกร้องเองหรือผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกร้องเสนอนายกรัฐมนตรีให้เร่งการพิจารณาคดีต่าง ๆ ของพันตำรวจโท ทักษิณที่ยังค้างคั่งค้างอยู่นั้น เป็นเพียงแนวทางหนึ่งในหลาย ๆ แนวทางที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานในกำกับของนายกรัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ หากใช่เป็นการเข้าไปก้าวท้าวแทรกแซงการทำหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายตุลาการไม่

ดังนั้น จึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องมิได้กระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ (๑) ประกอบมาตรา ๒๖๘ แต่ประการใด ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องจึงไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายเจริญ ภัคดีชนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ